

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 59 16-22 Ağustos 2021

Derleyenler: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. AB'DEN DOĞU ORTAKLIĞI ÜLKELERİNE MALİ DESTEK

AB, Doğu Ortaklığı ülkelerine koronavirüs ile mücadele kapsamında ayırdığı 45 milyon avro değerindeki mali yardım bütçesini 75 milyon avroya çıkardı. Avrupa Birliği verilecek fonlar ile Ermenistan, Azerbaycan, Belarus, Gürcistan, Moldova ve Ukrayna'nın aşıya erişim ve tedarik sürecini hızlandırmayı amaçlıyor. Koronavirüs salgınının insanlar, sağlık sistemleri ve ekonomiler üzerinde daha önce görülmemiş bir yük oluşturduğuna dikkat çeken AB Komisyonu Komşuluk ve Genişlemeden Sorumlu Temsilcisi Oliver Varhelyi, AB'nin koronavirüs salgınını sona erdirmek ve bölgenin sosyoekonomik toparlanmasını başlatmak için kararlı ve hazır olduğunu ifade etti.

Azarnews, 16 Ağustos 2021

Avrupa Komisyonu, 10 Ağustos 2021

Azarnews, (16.08.2021) "EU strengthens support to speed up vaccination in Azerbaijan",. Erişim adresi: <https://www.azernews.az/healthcare/182119.html>

European Commission, (10.08.2021) "EU strengthens support to speed up vaccination in the Eastern Partnership region". Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_4069

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

2. SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİNDEN AB LİDERLERİNE İKLİM KRİZ ÇAĞRISI

Çevre konusunda çalışan Slovenya merkezli sivil toplum kuruluşları ve 400'den fazla Avrupa merkezli sivil toplum örgütü, AB liderlerinin Avrupa Yeşil Anlaşmasına bağlı kalmaları, iklim politikalarına öncelik vermeleri ve Enerji Şartı Anlaşmasından çıkmaları için

çağrıda bulundu. Konu ile ilgili pazartesi günü açıklama yapan Umanotera adlı sivil toplum örgütü, Enerji Şartı Antlaşmasının temiz enerjiye geçişe engel olduğunu öne sürerek AB liderlerinin anlaşmadan vazgeçmeleri gerektiğini belirtti. Ayrıca küresel sıcaklık seviyesinde gerçekleşen 1,5 santigrat derece artışa dikkat çeken sivil toplum örgütleri, ivedilikle önlem alınması gerekliliğini vurgularken; alınacak önlemlerin Avrupa Birliği dönem başkanlığını yürüten Slovenya için bir fırsat olacağını da ilan etti.

Balkannews, 16 Ağustos 2021

Euractiv, 17 Ağustos 2021

Balkannews, (16.08.2021) “Slovenia: NGOs call on EU to leave ICT”. Erişim adresi: <https://balkans.news/2021/08/16/slovenia-ngos-call-on-eu-to-leave-ict/>

Euractiv, (17.08.2021) “NGOs urge Slovenia’s minister to propose EU exit Energy Charter Treaty”. Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/eu-council-presidency/news/ngos-urge-slovenias-minister-to-propose-eu-exit-energy-charter-treaty/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

3. AB KURTARMA FONU KAPSAMINDA İSPANYA’YA İLK ÖDEME YAPILDI

Avrupa Komisyonu, 800 milyar avro değerindeki AB kurtarma fonundan İspanya’ya 9 milyar avroluk bir ön finansman ödemesini onayladı. Komisyon, İspanya için toplam 69,5 milyar avro hibe ve kredi tahsis edecek. Avrupa Komisyonu bu mali destek ile İspanya’da yeşil geçişin güvence altına alınmasını, dijital geçişin desteklenmesini, ekonomik ve sosyal dayanıklılığın güçlendirilmesini hedefliyor.

Avrupa Komisyonu, 17 Ağustos 2021

EuroWeekly, 17 Ağustos 2021

European Commission, (17.08.2021) “NextGenerationEU: European Commission disburses €9 billion in pre-financing to Spain”,. Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_4223

EuroWeekly, (17.08.2021) “Decisive moment for Spain, says Ursula von der Leyen”. Erişim adresi: <https://www.euroweeklynews.com/2021/08/17/decisive-moment-for-spain-says-ursula-von-der-leyen/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

4. AB’DEN HAİTİ DEPREMİ SONRASI MALİ DESTEK

Avrupa Birliği, Haiti’de 14 Ağustos’ta meydana gelen deprem sonrasında doğan ihtiyaçları karşılamak için insani yardım finansmanı kapsamında 3 milyon avro yardımda bulunacağını açıkladı. Haiti’de meydana gelen 7,2 büyüklüğündeki yıkıcı depremin ardından insani ihtiyaçların acilen karşılanması için harekete geçtiklerini ifade eden Avrupa Komisyonunun Kriz Yönetiminden Sorumlu Üyesi Janez Lenarčič, son derece kırılgan bir yapıya sahip olan Haiti’ye daha fazla yardımda bulunmaya hazır olduklarını belirtti.

Haiti'nin güneybatı kesiminde 14 Ağustos'ta 10 kilometre derinliğinde gerçekleşen 7,2 büyüklüğündeki depremden sonra 1.300'den fazla kişi ölmüş ve yaklaşık 6.000 kişi yaralanmıştı.

Avrupa Komisyonu, 17 Ağustos 2021

Eureporter, 18 Ağustos 2021

European Commission, (17.08.2021) "EU mobilises €3 million in humanitarian aid for Haiti following devastating earthquake". Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_4261

Eureporter, (18.08.2021) "EU mobilizes €3 million in humanitarian aid for Haiti following devastating earthquake". Erişim adresi: <https://www.eureporter.co/world/disasters/2021/08/18/eu-mobilizes-e3-million-in-humanitarian-aid-for-haiti-following-devastating-earthquake/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

5. JOSEP BORRELL: AB, TALİBAN İLE GÖRÜŞMEK ZORUNDA KALABİLİR

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB'nin meşru olarak Taliban'ı tanımasa bile Afgan halkına destek sağlamak ve haklarını korumak için Taliban ile görüşmek zorunda kalacağını açıkladı. Potansiyel bir göç felaketini önlemek için karşılıklı diyalog süreci yürütülmesi gerektiğine dikkat çeken Borrell, bu sürecin Taliban'ı resmen tanımak anlamına gelmediğini belirtti. Borrell ayrıca gelecekte herhangi bir Afgan hükümetiyle yapılacak iş birliğinin, Afgan hükümetinin barışçıl ve kapsayıcı bir çözüme öncelik tanınmasına, kadınlar, gençler ve azınlıklara mensup kişiler de dahil olmak üzere tüm Afganların temel haklarına saygı göstermesine, Afganistan'ın terörle mücadele taahhüdüne bağlı olacağını ifade etti.

Euractiv, 18 Ağustos 2021

Euractiv, (18.08.2021) "Realpolitik: EU will have to talk to the Taliban, Borrell says". Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/defence-and-security/news/realpolitik-eu-will-have-to-talk-to-the-taliban-borrell-says/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

6. AFGANİSTAN, AB'YE EN ÇOK SIĞINMACI GÖNDEREN ÜLKELER ARASINDA İKİNCİ SIRADA

Afganlar, yaklaşık 570.000 başvuruyla 2015'ten bu yana Avrupa Birliği'ne sığınma başvurusunda bulunan en büyük ikinci grubu oluşturuyor. Afganistan kökenli sığınma başvurularında Şubat ayından sonra (ABD'nin Afganistan'daki askerlerini geri çekeceğini açıklamasıyla birlikte) %30 civarında artış gözlemlendi.

Avrupa Komisyonunun işlerinden sorumlu üyesi Ylva Johansson, hem Afgan halkına hem de Afganistan'a komşu olan ülkelere yardım edilmesi gerektiğine dikkat çekti. Johansson, AB

üyesi devletlerin içişleri bakanlarıyla gerçekleştirdiği video konferansın ardından yaptığı açıklamada, acil tehdit altındaki sığınmacıların AB üye ülkelerine yerleştirilmelerine destek verilmesinin önemini de vurguladı.

2015 yılında çoğunluğunu Suriye ve Irak çıkışlıların oluşturduğu göçmen dalgası, AB'nin en büyük krizlerinden birine yol açmıştı. Afganistan kaynaklı yeni bir düzensiz göç hareketinin Birlik açısından bir “sınav” daha oluşturması bekleniyor.

Newsweek, 18 Ağustos 2021

Maggie Gile, (18.08.2021) “Afghans Make Up Second-Largest Group Applying for Asylum in EU Since 2015”, Newsweek. Erişim adresi: <https://www.newsweek.com/afghans-make-second-largest-group-applying-asylum-eu-since-2015-1620706>

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN

7. SUUDİ ARABİSTAN, MONOETİLEN GLİKOL VERGİSİNİ DTÖ'YE TAŞIYOR

Riyad yönetimi, Avrupa Birliği'nin bir soğutucu akışkan olan monoetilen glikole getirdiği karşı düşürüm (antidumping) vergisi nedeniyle Dünya Ticaret Örgütüne başvuruda bulundu. Suudi Arabistanlı yetkililer tarafından yapılan açıklamalarda, söz konusu vergilendirme ile AB'nin 1994 tarihli Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) ve Anti-Damping Anlaşması çerçevesindeki yükümlülükleri arasında uyumsuzluk olduğu ifade edildi.

Konuyla ilgili olarak ilk etapta bir “istişare süreci” başlatılacak.

Monoetilen glikol, genel olarak motor soğutucularında ve PET kısaltmasıyla adlandırılan polietilen tereftalat tabanlı elyaf ve polyesterlerin üretimi için kullanılıyor.

Mediapart, 19 Ağustos 2021

Mediapart, (19.08.2021) “Ryad engage une procédure à l'OMC contre les droits européens sur le monoéthylène glycol”. Erişim adresi: <https://www.mediapart.fr/journal/fil-dactualites/190821/ryad-engage-une-procedure-l-omc-contre-les-droits-europeens-sur-le-monoethylene-glycol>

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN

8. AB'DEN RUSYA'YA ÇAĞRI

Alexey Navalny'nin 20 Ağustos 2020'de zehirlenmesinden tam bir sene sonra Avrupa Birliği, Rusya Federasyonu'na suikast girişiminin şeffaflık içinde araştırılması, soruşturmanın gecikmeden başlatılması ve Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü (OPCW) ile iş birliği yapılması yönünde bir çağrıda bulundu. Avrupa Dış Eylem Servisinden yapılan açıklamaya göre, Navalny'nin kimyasal ile zehirlenme olasılığı üzerinde durulduğu ve aynı zamanda Navalny ve parti üyeleri hakkında bir süredir dile getirilen suçlamaların endişeyle karşılandığı ifade edildi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 19 Ağustos 2021

European Union External Action Service, (19.08.2021) “Russia: Statement by the Spokesperson on the anniversary of Alexey Navalny’s poisoning”. Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/103213/russia-statement-spokesperson-anniversary-alexey-navalny%E2%80%99s-poisoning_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

9. AB KURTARMA FONU KAPSAMINDA FRANSA’YA İLK ÖDEME AB İLE J&J ARASINDAKİ ANLAŞMA GHEBREYESUS’U “HAYRETE DÜŞÜRDÜ

Dünya Sağlık Örgütü Genel Direktörü Tedros Adhonam Ghebreyesus, Avrupa Komisyonu ile Johnson and Johnson arasında varılan koronavirüs aşlarının dolun ve paketlenme işlemlerinin Güney Afrika'da tamamlanarak AB ülkelerine gönderilmesiyle ilgili karardan ötürü “hayrete düştüğünü” ifade etti.

Avrupa Komisyonu tarafından yapılan açıklamada, Güney Afrika ile “geçici” olarak gerçekleştirilen anlaşmaya, söz konusu firmanın ABD’de karşılaştığı çeşitli üretim sorunları nedeniyle varıldığı belirtildi. Komisyon, Güney Afrika'dan AB’ye ithal edilecek olan J&J dozlarının nasıl kullanılacağına ilişkin sorulara ise yanıt verilmedi.

Dr Ghebreyesus, Mayıs ayında verdiği demeçte -özellikle düşük gelir grubuna dâhil olan ülkeleri kastederek- uluslararası camianın 30 Eylül’e kadar tüm ülkelerde halkın en az %10’luk kesimine aşı uygulanabilmesi için destek sağlaması yönünde bir çağrıda bulunmuştu.

U.S. News & World Report, 19 Ağustos 2021

Dünya Sağlık Örgütü, 4 Ağustos 2021

U.S. News & World Report, (19.08.2021) “Facing Backlash, EU Says Import of J&J Vaccines From South Africa Is Temporary”. Erişim adresi: <https://www.usnews.com/news/world/articles/2021-08-19/eu-says-import-of-j-j-vaccines-from-south-africa-is-temporary>

WHO, (04.08.2021) “WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 - 4 August 2021”. Erişim adresi: <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-4-august-2021>

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN

10. AB KURTARMA FONU KAPSAMINDA FRANSA’YA İLK ÖDEME YAPILDI

Avrupa Komisyonu, 800 milyar avro büyüklüğünde bir bütçeye sahip olan AB kurtarma fonu kapsamında Fransa’ya 5,1 milyar avro değerinde bir ön finansman ödemesi yaptı. Komisyonun ilerleyen tarihlerde, Fransa için 39,4 milyar avro hibe ve kredi tahsis etmesi bekleniyor. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ise konu ile ilgili yaptığı açıklamada; rekabet edebilirlik ilkesi kapsamında yeşil geçiş ve dijital dönüşümün yanında,

sosyal ve bölgesel bütünlüğe odaklanarak yapılan yardımların da geleceğe katkı sunacak bir süreç olduğuna dikkat çekti.

Avrupa Komisyonu, 19 Ağustos 2021

The Brussels Times, 19 Ağustos 2021

European Commission, (19.08.2021) “NextGenerationEU: European Commission disburses €5.1 billion in pre-financing to France”. Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_4225

The Brussels Times, (19.08.2021) “EU recovery fund: Pre-financing disbursed to 7 Member States, rule-of-law mechanism delayed”. Erişim adresi: <https://www.brusselstimes.com/news/eu-affairs/181719/eu-recovery-fund-pre-financing-disbursed-to-7-member-states-rule-of-law-mechanism-delayed/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

11. AB, ÜÇ ÜLKENİN DAHA AŞI SERTİFİKALARINI KABUL ETTİ

Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği'nin 20 Ağustos 2021'den itibaren Türkiye, Ukrayna ve Kuzey Makedonya'nın ulusal aşı sertifikalarını tanıyacağını duyurdu. Bu karar, söz konusu devletler tarafından verilen sertifikaların AB'nin (ortak) dijital “aşı pasaportu” sistemi tarafından tanınabileceği anlamına geliyor. Ankara, Kiev ve Üsküp yönetimleri de Brüksel tarafından oluşturulan dijital onay sistemini tanımayı kabul etti.

Avrupa Komisyonunun adaletten sorumlu üyesi Didier Reynders, AB'nin oluşturduğu kontrol mekanizmasıyla uyumlu sistemlere sahip ülkelerin sayısındaki artıştan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, Birlik sınırlarının ötesinde de seyahat güvenliğini artıran bir durumun söz konusu olduğuna dikkat çekti.

Ancak, Avrupa Birliği'nde sadece dört aşı kabul görmüş durumda: BioNTech/Pfizer, AstraZeneca, Moderna ve Johnson & Johnson. AB'ye üye olan her devlet, aşı kartında bunlardan farklı bir firmanın yer aldığı kişilere giriş izni vermeme yetkisine sahip.

Euractiv, 19 Ağustos 2021

Le Quotidien, 19 Ağustos 2021

Euractiv, (19.08.2021) “EU recognises Covid certificates from Turkey and Ukraine”. Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/coronavirus/news/eu-recognises-covid-certificates-from-turkey-and-ukraine/>

Le Quotidien (19.08.2021) “Covid : l'UE reconnaît les pass sanitaires de la Turquie et de l'Ukraine”. Erişim adresi: <https://lequotidien.lu/monde/covid-lue-reconnait-les-pass-sanitaires-de-la-turquie-et-de-lukraine/>

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN

12. AB, TOTALİTER VE OTORİTER REJİM KURBANLARINI ANMA GÜNÜ VESİLESİYLE AÇIKLAMA YAPTI

Avrupa Komisyonu Değerler ve Şeffaflıktan Sorumlu Başkan Yardımcısı Vera Jourova “Totaliter ve Otoriter Rejimlerin Kurbanlarını Anma Günü” vesilesiyle yazılı bir açıklama yaptı. Alman-Sovyet Saldırmazlık Paktı’nın imzalandığı 23 Ağustos 1939 tarihinin işgal ve şiddet döngüsünün başlangıcı olduğuna dikkat çeken Jourova, bu rejimlere karşı savaşanları ve hayatlarını kaybedenleri saygıyla andıklarını belirtti. Jourova ayrıca AB temel değerlerinin merkezinde yer alan hukuk ve demokrasinin önemine vurgu yaparak, gelecek için birlikte çalışma ve iş birliği çağrısında bulundu.

Avrupa Komisyonu, 20 Ağustos 2021

European Commission, (20.08.2021) “Europe-wide Day of Remembrance for the victims of all totalitarian and authoritarian regimes: Statement by Vice-President Jourová and Commissioner Reynders”.

Erişim

adresi:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_21_4283

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

13. AB’DEN “ULUSLARARASI DİN VEYA İNANÇ TEMELLİ ŞİDDET KURBANLARINI ANMA GÜNÜ” AÇIKLAMASI

AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, “Uluslararası Din veya İnanç Temelli Şiddet Kurbanlarını Anma Günü” vesilesiyle bir açıklama yaparak Avrupa Birliği’nin dünyanın her yerindeki zulüm mağdurlarıyla dayanışma içinde olduğunu ifade etti. Hükümetlerin insan hakları yükümlülüklerini ihlal etmesiyle din veya inanca dayalı şiddet ve ayrımcılık konusunun daha da şiddetlendiğine dikkat çeken Borrell, AB’nin hem nefret suçları hem ırkçılık hem de hoşgörüsüzlükle aktif olarak mücadele ettiğini belirtti. Borrell ayrıca tüm devletler ve uluslararası toplum için bu konunun öncelikli olması gerektiğini ifade etti.

Avrupa Birliği Konseyi, 21 Ağustos 2021

Council of the European Union, (21.08.2021) “International Day Commemorating the Victims of Acts of Violence based on Religion or Belief: Declaration by the High Representative on behalf of the EU”. Erişim adresi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/08/21/international-day-commemorating-the-victims-of-acts-of-violence-based-on-religion-or-belief-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

14. VON DER LEYEN’İN AFGANİSTAN İLE İLGİLİ AÇIKLAMALARI

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Avrupa Birliği’nin Taliban yönetimini tanımadığını ve Taliban yetkilileriyle siyasi bir diyalog içinde bulunmadığını söyledi. Afganistan’daki yeni yönetimle ilgili kuşularını dile getiren Komisyon Başkanı, “Taliban’ın sözlerini pekâlâ işitebiliriz, ancak onları her şeyden önce (...) eylemleriyle ölçeceğiz” ifadelerini kullandı.

Avrupa Komisyonunun bu yıl Afganistan için tahsis edilen 57 milyon avroluk insani yardımda bir artış önermeyi planladığını belirten von der Leyen; bu yardımın insan hakları, azınlıklar ve kadın hakları ile bağlantılı olduğunu da hatırlattı.

Komisyonun yapılan açıklamalarda sığınmacıların yeniden yerleştirilmesine destek vermeyi planlayan AB üye devletlerine finansman sağlanacağına da dikkat çekildi. Bu konu, Komisyonun 24 Ağustos'ta sanal ortamda gerçekleştirilmesi planlanan G7 toplantısında gündeme getireceği konular arasında da yer alıyor.

Euronews, 22 Ağustos 2021

Foo Yun Chee, (22.08.2021) "EU says no recognition of Taliban, no political talks", Euronews.
Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2021/08/22/us-afghanistan-conflict-eu>

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN